

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет
«Одеська юридична академія»
ГО «Південно-український центр гендерних проблем»

**«СУЧАСНІ ПОЛІТИЧНІ ПРОЦЕСИ:
ГЛОБАЛЬНИЙ ТА НАЦІОНАЛЬНИЙ ВИМІРИ»**

**«MODERN POLITICAL PROCESSES: GLOBAL AND
NATIONAL DIMENSIONS»**

МАТЕРІАЛИ IV МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ
6 – 7 березня 2025 р.

м. Одеса

УДК 323.2+327(043.2)

За загальною редакцією президента Національного університету «Одеська юридична академія», доктора юридичних наук, професора, академіка Національної академії правових наук України, академіка Національної академії педагогічних наук України **С.В. Ківалова**.

Сучасні політичні процеси: глобальний та національний виміри: матеріали IV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Одеса, 6-7 березня 2025 р.) /за заг. ред. С. В. Ківалова. Одеса, 2025. 224 с.

Modern political processes: global and national dimensions : proceedings of the 4th International scientific and practical internet conference (Odesa, March 6-7, 2025) / Ed. S.V. Kivalov. Odesa, 2025. 224 p.

Матеріали видано в авторській редакції. Повну відповідальність за достовірність та якість поданого матеріалу несуть учасники конференції.

Марко О. (Київ) Концепція «п'ятої влади» у цифрову епоху	74
Барасій В. (Одеса) Трансформаційні процеси у медіа-просторі: вплив на політичну комунікацію.....	79
Воробйов В. (Одеса) Процес трансформації політичного представництва в умовах цифровізації суспільства	83
Махия С. (Київ) Штучний інтелект у глобалізаційних політичних процесах: переваги та ризики	87
Капсамун О. (Одеса) Стратегічні ризики проксі-війн в сучасному геополітичному протистоянні	92
Кропивко В. (Одеса) Комунікативні технології: від «інженерії згоди» до інтерактивного формування громадської думки	95
Чигідін В. (Одеса) Демократичне політичне представництво в муніципальних інституціях: баланс інтересів	99
Шевчук А. (Житомир) Постправда як чинник виборчого процесу: на прикладі президентських виборів в США 2024 року	103
Насарая А. (Одеса) Публічне адміністрування цифровізації портової діяльності в Україні	108
Галета Я. (Одеса) Суверенні права держави у системі багаторівневого управління морською діяльністю	114
Криворученко М. (Одеса) Цифровізація морської галузі: тенденції у сфері підготовки та дипломування моряків	119
Барановська В. (Одеса) Екологізація морської та портової діяльності: провідні глобальні ініціативи та правовий базис	123
Сушко А., Виговська В. (Одеса) Особливості демократичного транзиту в молдові	128
Возненко Л. (Одеса) Впровадження європейських стандартів у модель місцевого самоврядування в Україні	134
Проноза І., Піскун К. (Одеса) Вплив кібервійни на процес євроінтеграції: аналіз глобальних кейсів.....	138

ІІІ СЕКЦІЯ: ЕТНОНАЦІОНАЛЬНА ТА СОЦІОКУЛЬТУРНА ПОЛІТИКА: МОДЕЛІ, МЕХАНІЗМИ, ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ

Rostetska S. (University of Nottingham (UK)) Vulnerability of migrants: from violence to modern slavery	142
Явір В. (Київ) Деколонізація в Україні: сучасний стан та перспективи	145
Кормич Л. (Одеса) Імідж влади як об'єкт в когнітивній війні	150
Голденштейн К. (Київ) Визначальні складові політики пам'яті	155

Леонід Возненко,

депутат Одеської районної ради,
член Постійної комісії з питань земельних відносин,
адміністративно-територіального устрою та ЖКГ

Впровадження європейських стандартів у модель місцевого самоврядування в Україні

Впровадження європейських стандартів у модель місцевого самоврядування в Україні є необхідною умовою для побудови ефективної, прозорої та демократичної системи управління на місцях. Європейський досвід доводить, що децентралізація, фінансова автономія громад, відкритість влади та залучення громадян до ухвалення рішень сприяють сталому розвитку територій. Водночас інтеграція європейських практик місцевого економічного розвитку та підтримка громадянських ініціатив створюють передумови для зростання інвестиційної привабливості та підвищення рівня життя населення. У цьому контексті адаптація європейських стандартів управління на місцевому рівні є стратегічним етапом для посилення спроможності громад та їхньої конкурентоспроможності у сучасних умовах.

Впровадження європейських стандартів у модель місцевого самоврядування в Україні має ґрунтуватися на положеннях Європейської хартії місцевого самоврядування (1), яка визначає ключові принципи децентралізації, автономії громад та ефективного управління на місцевому рівні. Відповідно до Хартії, органи місцевого самоврядування повинні мати достатні повноваження, фінансові ресурси та незалежність у прийнятті рішень, що сприятиме підвищенню якості управління, забезпеченню прозорості влади та активній участі громадян у формуванні місцевої політики. Інтеграція європейських практик також передбачає розвиток місцевої демократії, стимулювання економічного зростання громад і створення умов для їхньої стійкої самодостатності.

Децентралізація та передача повноважень на місцевий рівень є головними чинниками розвитку спроможних громад та ефективного місцевого управління. Реформа децентралізації, розпочата в Україні, повинна продовжуватися з урахуванням європейських стандартів, що передбачає подальше укрупнення об'єднаних територіальних громад (ОТГ) для підвищення їхньої фінансової та адміністративної спроможності. Розширення автономії громад дасть змогу органам місцевого самоврядування більш ефективно розподіляти ресурси відповідно до реальних потреб населення, сприятиме підвищенню якості управлінських рішень і забезпечить раціональне використання бюджетних коштів. Укрупнення ОТГ дозволить сформувати потужніші адміністративно-територіальні одиниці, здатні самостійно забезпечувати місцевий розвиток, залучати інвестиції та надавати якісні послуги. У сукупності ці процеси сприятимуть зміцненню місцевого самоврядування, підвищенню рівня публічного управління та гармонізації української системи місцевого розвитку з європейськими практиками.

Прозорість та підзвітність місцевої влади є основоположними принципами демократичного управління, спрямованими на забезпечення довіри громадян до органів місцевого самоврядування. Запровадження механізмів громадського контролю та відкритого доступу до інформації сприяє підвищенню рівня відповідальності посадових осіб і створює умови для активної участі населення у процесах ухвалення рішень. Використання цифрових платформ для комунікації з громадянами та розвитку електронного урядування дозволяє забезпечити оперативність і прозорість адміністративних процедур, спрощує доступ до муніципальних послуг і сприяє зменшенню рівня корупційних ризиків. Інтеграція таких інструментів у систему місцевого управління відповідає європейським стандартам та сприяє формуванню відкритого, підзвітнього й ефективного самоврядування. Для досягнення сталого результату ці механізми повинні бути закріплені на законодавчому рівні, що забезпечить їхню обов'язковість, стабільність функціонування та унеможливить відкат реформ у сфері місцевого самоврядування.

Європейські підходи до місцевого економічного розвитку ґрунтуються на забезпеченні сталого зростання громад через активізацію інвестиційної діяльності та підтримку підприємницької ініціативи. Стимулювання залучення інвестицій і розвитку партнерства між громадами сприяє економічній інтеграції регіонів, створенню нових робочих місць та модернізації інфраструктури. Провідним напрямом є адаптація європейських практик підтримки малого та середнього бізнесу, що передбачає створення сприятливих умов для розвитку підприємництва, удосконалення механізмів фінансової підтримки, спрощення регуляторних процедур і забезпечення доступу до інноваційних технологій. Впровадження цих підходів сприятиме підвищенню конкурентоспроможності місцевих економік, ефективному використанню ресурсного потенціалу громад та зміцненню фінансової незалежності органів місцевого самоврядування. Для забезпечення результативності цих процесів необхідне їх закріплення на законодавчому рівні та впровадження довгострокових стратегій економічного розвитку відповідно до європейських стандартів.

Розвиток інститутів громадянського суспільства є передумовою ефективного функціонування місцевого самоврядування та демократизації управлінських процесів. Посилення ролі місцевих ініціатив і громадських організацій сприяє залученню громадян до ухвалення рішень, підвищує рівень соціальної відповідальності та забезпечує більш ефективний контроль за діяльністю органів влади. Формування культури активної участі громадян у місцевому самоврядуванні передбачає розширення механізмів громадської взаємодії, підтримку волонтерських рухів, розвиток консультативних платформ і впровадження програм громадянської освіти. Такі процеси сприяють підвищенню рівня довіри між владою та суспільством, зміцненню демократичних інституцій та підвищенню ефективності прийнятих управлінських рішень. Для забезпечення стабільного розвитку громадянського суспільства необхідно закріпити відповідні механізми на законодавчому рівні та створити сприятливі умови для їхньої реалізації відповідно до європейських стандартів.

Впровадження європейських стандартів у модель місцевого самоврядування в Україні є необхідним етапом для зміцнення демократичних інститутів, підвищення ефективності управління та забезпечення сталого розвитку громад. Децентралізація повинна продовжуватися з урахуванням європейських підходів, зокрема через укрупнення об'єднаних територіальних громад, що сприятиме їхній фінансовій та адміністративній спроможності. Прозорість і підзвітність місцевої влади мають бути гарантовані через запровадження механізмів громадського контролю, відкритий доступ до інформації та використання цифрових технологій для комунікації та електронного урядування. Місцевий економічний розвиток потребує стимулювання інвестицій, розвитку партнерства між громадами та впровадження європейських практик підтримки малого та середнього бізнесу.

Список використаних джерел:

1. Європейська хартія місцевого самоврядування (переклад) (2015). *Офіційний вісник України*. № 24. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_036#Text